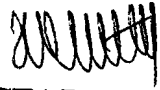

УТВЪРДИЛ:

ПРОФ. Д-Р КОСТАДИН АНГЕЛОВ, ДМ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
(Общ. Заповед № РД-15-232/04.03.2021г.)

ПРОГРАМА 05.03.2021г.

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА РЪКОВОДИТЕЛИ НА ПРОГРАМИ ЗА
ЛЕЧЕНИЕ С АГОНИСТИ И АГОНИСТИ-АНТАГОНИСТИ ПО РЕДА НА
НАРЕДБА № 2 ОТ 20.06.2012Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ
НА ПРОГРАМИ ЗА ЛЕЧЕНИЕ С АГОНИСТИ И АГОНИСТИ-АНТАГОНИСТИ
НА ЛИЦА, ЗАВИСИМИ КЪМ ОПИОИДИ**

1.Общи положения

Настоящата Програма за обучение на ръководители на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти е изготвена в съответствие с изискванията на чл.4, ал.1, т.8 на Наредба № 2/20.06.2012 г. за условията и реда за осъществяване на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди.

Програмата за обучение е изготвена в съответствие с Наредба № 24 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт "Психиатрия" и съвременните принципи за лечение на лица зависими към опиоиди.

Програмата за обучение включва специализирани модули по лечение с агонисти и агонисти-антагонисти и за подобряване на здравното, психологичното и социалното функциониране на лица, зависими към опиоиди.

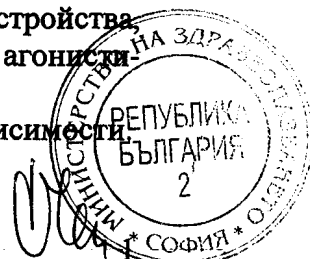
Осъществяването на обучението по програмата е част от дейностите за развитие на национална система за лечение на лица зависими към опиоиди.

2. Цел на обучителната програма

Цел на обучителната програма е да подготви и обучи в съответствие с изискванията на Наредба № 24 от 2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Психиатрия“ ръководители на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти по реда на Наредба № 2/20.06.2012 г.

Постигането на целта ще бъде извършено чрез:

- Запознаване с основните нормативни документи и изисквания, свързани с разкриването, дейността и контрола на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Запознаване с основните принципи, форми и методи на работа на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Запознаване със структурата, видове медицински и психосоциални услуги/интервенции за лечение на телесни, психични и поведенчески разстройства/присъщи на опиоидната зависимост в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Представяне на примери за добра клинична практика в лечението на зависими

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

- Придобиване на знания относно новости в медикаментозното лечение на зависимости.
- Запознаване с методите за оценка на лечебната ефективност.
- Практическо обучение за усъвършенстване на знанията и уменията за ръководство на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Продължаващо обучение на ръководители на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Създаване на база данни за специалисти, преминали обучение за ръководители на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.

3. Критерии, условия и ред за включване в програмата

3.1. Критерии за включване в програмата:

Програмата е предназначена за лекари с призната специалност по психиатрия с поне 3 (три) години опит в лечение на зависимости.

3.2. Условия за включване в програмата:

Кандидатите за включване в програмата представят в деловодството на Националния център по общественото здраве и анализи (НЦОЗА) следните документи:

- 3.2.1. заявление до Директора на НЦОЗА;
- 3.2.2. копие от диплома за завършена образователно-квалификационна степен "магистър" по медицина;
- 3.2.3. копие от диплома за придобита специалност "психиатрия";
- 3.2.4. професионална автобиография;
- 3.2.5. копие от трудова книжка, служебна бележка, или препис-извлечение от трудова книжка, или трудова характеристика от работодател, удостоверяващи наличието на 3 години опит в лечение на зависимости.
- 3.2.6. мотивационно писмо за включване в курса.

Документите се приемат в деловодството на НЦОЗА от 02.01. до 31.01. ежегодно.

3.3. Ред за провеждане на програмата:

3.3.1. Участниците в програмата се одобряват за включване в курса след разглеждане на документите по т. 3.2 от комисия, назначена от директора на НЦОЗА.

3.3.2. Комисията за подбор на кандидатите се произнася в срок до 15.02. ежегодно.

3.3.3. Обучението по програмата включва до 15 места.

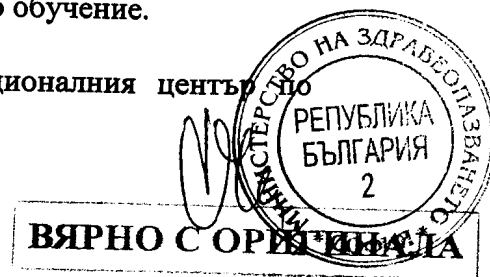
3.3.4. Обучението се провежда, когато одобрените кандидати са най-малко 9 броя. Директорът на НЦОЗА може да разреши провеждането на обучение с по-малък брой кандидати при мотивирано предложение от отдел „Зависимости“ на дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“.

3.3.5. Директорът на НЦОЗА издава заповед за стартиране на програмата, периодът на нейната реализация, утвърдените участници и график за провеждане на обучителните модули.

4. Изпълнители

Изпълнители на програмата са ръководителят на курса, учителите в теоретичните семинари и супервизорите в клиничното практическо обучение.

1. Ръководителят на програмата е директорът на Националния център по общественото здраве и анализи.

2. Ръководителят на курса утвърждава списък на обучителите в теоретичните семинари, супервизорите в клиничното практическо обучение и данни относно квалификацията им.

Изпълнителите се определят със заповед на Директора на НЦОЗА за всяка учебна година.

5. Времева рамка

Курсът по програмата се провежда в рамките на текущата година.

Теоретичният модул включващ три обучителни семинара с продължителност от 40 учебни часа и клиничният модул, включващ 15 работни дни практическо обучение, се провеждат последователно в рамките на времетраенето на курса.

6. Място на провеждане на обучението

Теоретичният модул по програмата се провежда в Националния център по обществено здраве и анализи. Клиничният модул, включващ 15 работни дни практическо обучение, се провежда в утвърден от Директора на НЦОЗА списък от Програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти, получили разрешение за дейността си по реда на Наредба № 2/20.06.2012 г. Списъкът се актуализира за всяка текуща година, в която се провежда курсът.

7. Сертификат за успешно завършване на Програма за обучение на ръководители на програми по реда на Наредба № 2 / 20.06.2012 г.:

Участниците, завършили теоретичен и клиничен модул и защитили писмен тезис върху основен проблем по приложението на лечение с агонисти и агонисти-антагонисти, получават сертификата за успешно завършване на обучение на ръководители на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти по образец, утвърден от Директора на НЦОЗА.

8. Описание на програмата за обучение:

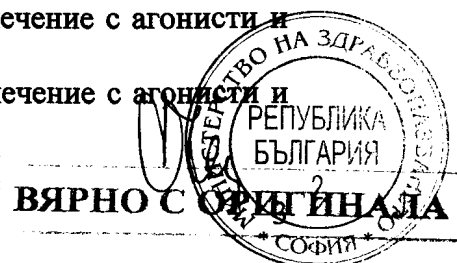
8.1. Теоретичен модул:

Включва 3 обучителни семинара – общо 40 учебни часа.

Обучителен семинар 1

Първият компонент от теоретичния обучителен модул е семинар с продължителност 2 дни (16 учебни часа), който обхваща следните основни теми:

- Правна и нормативна база за осъществяването на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Философия, основни принципи и различия на концепциите за лечение на зависимости и намаляване на здравните вреди (harm reduction).
- Произход и развитие на лечение с Метадон хидрохлорид в САЩ, Европа и България.
- Лечение на опиевата зависимост като метаболитно заболяване, неврорецептори, медиация и неврофармакология.
- Обществено-здравни проблеми и обществена перспектива на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Ефективност на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти
- Основни принципи, модели и организация на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Съвременни тенденции и критична оценка на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.

Обучителен семинар 2

Вторият компонент от теоретичния обучителен модул е семинар с продължителност 2 дни (16 учебни часа), който обхваща следните основни теми:

- Основни медикаменти, използвани в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Процедури за включване в лечение с агонисти и агонист-антагонисти – критерии, скрининг, медицинска оценка, информирано съгласие.
- Определяне на лечебна доза – основни принципи, индукция и начална доза, поддържаща доза, техники за редукция на дозата.
- Практика на получаване на лекарствен продукт за употреба в домашни условия – критерии, основни фактори, мониторинг на пациентите.
- Работа със специфични групи – бременни жени, пациенти с ХИВ/СПИН, хепатит В и С и др., пациенти с психиатрични разстройства, пациенти с риск от удължаване на QT интервал.
- Уринно тестване.
- Клинични проблеми и процедури при прекратяване на лечението с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Лечебен план и цели на лечението с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Етапи и фази на лечението с агонисти и агонисти-антагонисти.

Обучителен семинар 3

Третият компонент от теоретичния обучителен модул е заключителен семинар с продължителност 1 ден (8 учебни часа), който обхваща следните основни теми:

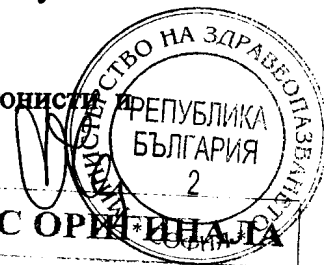
- Специфични клинични ситуации – нарушен дневен прием, повръщане на лекарствен продукт, съпътстваща употреба на психоактивни вещества (високорисково поведение).
- Интегриране на фармакологичното лечение с психосоциални дейности:
  - Групова работа с пациенти, индивидуално и семейно консултиране.
  - Социална политика на програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Осигуреност с персонал и изисквания към екипа на програмите за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти – професионална квалификация, тренинг, супервизия, роля на ръководителя на програмата, лекуващия лекар, клиничния психолог, социалния работник, медицинските сестри.
- Оценка на лечебната ефективност.
- Програмна документация и отчетност, изисквания за съхранение, предписание и предоставяне на използваните лекарствени продукти.
- Интервенции за намаляване стигматизирането на лечебни програми и пациенти.

8.2. Клиничен модул:

Включва 15 работни дни практическо обучение и клинична работа под супервизия в една или повече програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти, определени от Директора на НЦОЗА. Практическото обучение може да бъде осъществено между теоретичните семинари по график, одобрен от Ръководителя на обучителния курс и Директора на НЦОЗА. По време на практическото обучение обучаващият се участва под супервизия в следните клинични дейности:

- Скрининг на пациенти за включване в програма за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.

ВЯРНО С ОРИГИНАЛА

- Първично интервю.
- Оценка на пациент за включване в програма за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Работа в Комисия по приемане на пациенти.
- Процедури и дейности по определяне на начална и поддържаща доза.
- Кризисни интервенции в програма за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Процедури и дейности при дисциплинарни нарушения.
- Водене на случай.
- Екипна работа и водене на екипно съвещание.
- Водене на специфична отчетност и документация в програма за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.
- Работа със специфични групи – пациенти със съпътстваща употреба на психоактивни вещества, пациенти с психиатрични разстройства, бременни жени, пациенти с ХИВ/СПИН, с хепатит В и С, етнически малцинства и други.

8.3. Представяне и защита на писмен тезис:

След завършване на теоретичния и клиничен модул, участниците изготвят и защитават писмен тезис върху основен проблем по приложението на лечение с агонисти и агонисти-антагонисти.

Защитата на тезиса се извършва пред изпитна комисия, определена със заповед на Директора на НЦОЗА.

Отдел „Зависимости“,
Дирекция ПЗПЗ,
НЦОЗА

